

Allvarlig kritik mot en tjänsteman inom socialtjänsten i Gävle kommun för utlämnande av vissa uppgifter i ett ärende om kontaktfamilj

Beslutet i korthet: En kvinna hade skyddade personuppgifter på grund av att fadern till ett av hennes barn hade hotat henne. JO riktar allvarlig kritik mot en tjänsteman inom socialtjänsten för att uppgift om kvinnans arbetsplats lämnats ut till fadern, tillika vårdnadshavare, vid kommunikering av utredning i ett ärende om kontaktfamilj.

Anmälan

I en anmälan till JO framförde AA klagomål mot socialtjänsten i Gävle kommun.

AA anförde i huvudsak följande. Hon har under ett par års tid levt på skyddad adress och i skyddat boende på grund av att hon hotats av fadern till ett av sina två barn. Det förekommer våld samt hot om våld och om att föra bort dottern, som de har gemensam vårdnad om. Hon har varit mycket noga med att inte röja uppgifter om sin bostadsadress, sin arbetsplats eller barnens förskola för att inte underlätta verkställighet av hoten. I samband med att hon ansökte om kontaktfamilj för den gemensamma dottern skickade socialtjänsten i Gävle kommun alla hennes uppgifter till fadern, utan att på något sätt skydda uppgifterna.

Utredning

Inledningsvis inhämtades journalanteckningar från socialtjänsten i Gävle kommun.

Därefter anmodades Socialnämnden i Gävle kommun att inkomma med yttrande över vad som framförts i anmälan till JO.

I remissvar anförde socialnämnden bl.a. följande.

Ärendet rör en kvinna med två barn som efter ansökan och utredning beviljades insatsen kontaktfamilj och kontaktperson. Barnen bor hos modern och föräldrarna har gemensam vårdnad. [- -]

TR har i dom meddelat att fadern har rätt till umgänge ensam med barnet, undantaget hämtning/lämning, efter sedan beslutet om skyddad identitet tagits.

I samband med kommunikering av utredningen inför beslutet om insats har socialtjänsten inte, så som det står i anmälan, skickat alla kvinnans uppgifter till den andre vårdnadshavaren. Det som finns i utredningen som skickades är uppgiften om kvinnans arbetsplats och tidsperioden för hur länge arbetet beräknades pågå.

Socialtjänstens personal är generellt sett mycket uppmärksam och aktsam på uppgifter gällande skyddad identitet. Dessa förhållanden anges med tydlighet på beslutsunderlagets försättsblad. Det får anses som en allvarlig brist att det i den löpande texten fanns uppgifter som lämnades ut till obehörig och att utlämnandet hade kunnat innebära mycket negativa konsekvenser för anmälaren. Utlämnandet skedde av misstag och beror på den mänskliga faktorn då handläggaren inte hade en nödvändig uppmärksamhet på de uppgifter som fanns i utredningen. Förvaltningen kommer att införa som rutin att låta en kollega svara för genomgång av handlingen vid hanteringen av skriftlig kommunikation där beslut om skyddad identitet föreligger, för att minimera risken för misstag.

AA fick tillfälle att kommentera remissvaret.

Rättslig reglering

Inom socialtjänsten gäller sekretess enligt 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Av 16 § förvaltningslagen (1986:223), FL, framgår att en sökande, klagande eller annan part har rätt att ta del av det som tillförts ärendet, om detta avser myndighetsutövning mot någon enskild.

Enligt 17 § FL får ett ärende, som huvudregel, inte avgöras utan att den som är sökande, klagande eller annan part har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom eller henne själv och han eller hon har fått tillfälle att yttra sig över den, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

Rätten att ta del av uppgifter enligt 16 § FL och underrättelseskyldigheten enligt 17 § FL gäller med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § OSL.

Enligt 10 kap. 3 § första stycket OSL hindrar inte sekretess att en enskild som är part i ett ärende hos en myndighet och som på grund av sin partsställning har rätt till insyn i handläggningen, tar del av handling eller annat material i ärendet. En sådan handling eller ett sådant material får dock inte lämnas ut till parten i den utsträckning det av hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att sekretessbelagd uppgift i materialet inte röjs. I sådana fall ska myndigheten på annat sätt lämna parten upplysning om vad materialet innehåller i den utsträckning det behövs för att parten ska kunna ta till vara sin rätt och det kan ske utan allvarlig skada för det intresse som sekretessen ska skydda.

Bedömning

AA har ansökt hos socialtjänsten om kontaktperson och kontaktfamilj. I utredningen om kontaktfamilj fanns uppgift om AA:s arbetsplats. Fadern, BB, har i egenskap av vårdnadshavare varit part i ärendet om kontaktfamilj för det gemensamma barnet. Nämnden har varit skyldig att kommunicera utredningen med honom (17 § FL).

Det har framkommit att BB:s agerande varit orsak till att AA haft skyddade personuppgifter. Det har därför med hänsyn till enskilt intresse varit av synnerlig vikt att uppgiften om AA:s arbetsplats inte röjdes. Den uppgiften skulle således inte, trots BB:s ställning som part i ärendet, ha lämnats ut till honom.

Den ansvariga handläggaren har varit medveten om att AA haft skyddade personuppgifter och om orsaken till det. Det berodde på ett misstag att uppgiften om AA:s arbetsplats lämnades ut. Jag har inte funnit att handläggaren gjort sig skyldig till oaktsamhet av den graden att några vidare åtgärder från min sida är motiverade. Hanteringen förtjänar dock allvarlig kritik. Av remissvaret framgår att även myndigheten ser allvarligt på det inträffade och har ändrat sina rutiner för att minimera risken för att liknande händelser inträffar.

Vad AA anfört i övrigt ger inte anledning till någon åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.